

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

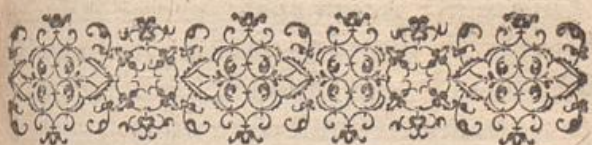
Opvscvla Sacra Matthaei Raderi E Societ: Iesv

Rader, Matthäus

Monachii, 1614

I. De peruersa alienæ vitæ censura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42973

DE PERVER- SA ALIENÆ VITÆ CENSURA.

Caput primum.

NULLVM vitium adeo
mortalibus familiare est atque
excusare sua, aliena accusare :
hoc prima etiam infantia non
ignorat, pueritia nouit, retinet adolescentia,
exercet ætas perfecta, suspiciosa senectus
non ante mortem dimittit. Rarus à lare suo
incipit, plerique omnes culpas nostras in
posticam manticam reiicimus, anticam alie-
nis implemus, benigni nostrorum, maligni
alienorum factorum interpretes, aliena in
oculis, nostra à tergo habemus, verrucas ali-
orum videmus, ad tubera nostra cæci:

*Ut nemo in sese tentat descendere, nemo ;
Sed præcedenti spectatur mantica tergo.*

CCC

Quæ

Quæ mihi primum alienis exemplis docto
emendanda sunt; deinde aliis proponenda.
Est hoc iudicium, quod sibi quisque, quo
iure, qua iniuria sumit, fere triplex; peruer-
sum primum, idemque blandum, adulatori-
um, cæcum de nobis ipsis; sinistrum alte-
rum, improbum, virulentum de aliis: impi-
um, sacrilegum, nefarium tertium, aduer-
sus ipsum Deum, nam eò usque ascendit
humana impietas, ut vel iniuriæ, vel obliui-
onis, vel crudelitatis quasi reâ postulet sum-
mam Dei sapientiam & æquitatem. Testor
B. Dorotheum hæc de nescio quo impio
cenfore referentem, qui laudatas aliorum
virtutes, vitæ morumque suorum vitupe-
rationem interpretabatur (est enim aliena
laus, mentis consciæ reprehensio) ut omni-
um aliorum dicta meliora factaque eleua-
ret, donec ipsum quoque numen impia cen-
sura inuaderet.

Lib. 2. Ser.

*Dorotheus
Ser. 2.*

*Zosimam
sociat.*

PRIMUM EXEMPLUM Anonymi.

PRimum enim cum nescio cuius pic-
tas commendaretur, ille contemnim
& indignabunde, quis, inquit, ille, est ille,
quem mihi celebratis? nullum ego, præter
Zosimam & eius sodalitatem, pium agno-
sco.

leo. Ali
Zosima
tur: No
laude d
secundu
virtutis
retur.
carius,
gorio.
signatè
glistri p
nemine
gnoper
uersa n
deret q
hos oli
euenit,
fereret
in triad
ausus e
vel hor
cenfum
ria, &
superb
quit,
quod o
animi f
homin

docto
nenda
e, quo
eruer.
ulato.
n alte
impi
aduer
cendis
bliui.
sum.
estor
impio
orum
tupe
iliena
mni
leua
cen.
M
pic
nim
ille,
xter
gno
co.

leo. Alio post tempore cum ipsius quoque
Zosimæ religio eod. audiente prædicare-
tur: Nemo, inquit, mihi præter Macarium
laude dignus videtur. Rursum vsuuenit, vt
secundum aliquot menses & Macarius ob
virtutis existimationem verè beatus dice-
retur. Et hic iterum: Quis, inquit, est Ma-
carius, nullus certè est præ Basilio & Gre-
gorio. Cum alia deinde occasione & hi duo
signatè egregij virtutis, & eruditionis ma-
gistri probarentur; mox ille & his abiectis
neminem præter Petrum & Paulum ma-
gnoperè admirandum; quare ego animad-
uersa monui impudentem censorem, vi-
deret quo progredieretur, futurum vt &
hos olim aspernaretur, quod & breui post
euenit, cum & his spretis nihil sanctum as-
sereret præter sanctissimam numinis vnā
in triade diuinitatem. Quam demum ipsam
ausus est impiè inficiari. Neminem ergo
vel hominum vel Diuorum, præter se, in
censum sanctorum admittebat, tam nefa-
ria, & intoleranda est iudicis alienæ vitæ
superbia. Nonne indignissimum est, in-
quit, ni fallor, Isaias Anachoreta, &
quod omnem admirationem stuporemque
animi superat, neminem ab ipso Diuorum
hominumque patre Deo iudicari; pater

*Eundem &
superat.
Macarium
celebrat.*

*Eundem
abiecit, Basti-
lium & Gre-
gorium mi-
ratur.*

*Petrum &
Paulum præ-
dicat.*

*Eosdem con-
temnit.*

*SS. Triadē
a. rat.*

*Eandemque
inficiatur.*

Ex MS. bibl.

sereniss. Ma-

similans

hororum

Discu.

Luc. 6.
Matth. 7
Ad Rom. 2.

enim non iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit filio: Filius autem clamat: nolite iudicare, & non iudicabimini: & Apostulus eodem modo: nolite ante tempus iudicare, quoad dominum venerit: & in quo iudicio iudicas alterum, teipsum condemnas: Homines autem neglectis peccatis abstulerunt sibi ipsum iudicium à filio, & ipsi tanquam omnis exsortes peccati alterum iudicat, & condemnat. Et cœlum quidem obstupuit super hoc; & terra contremuit; soli mortales velut exsensi, nihil sapiunt, nil sentiunt.

II.

ASCETA LATRONEM damnans damnatur.

Vite patrū.

NEc cedit huius impietati funestum illius iudicium, qui, ut est in priscorum patrum chartis, latronis animum celestium officiis exceptum, ad cœlitum sedes vidit traduci, & offensus in ipsa pietate numinis, doluit impius Deum esse pium, quē adeoque reum apud se violatæ iustitiæ peregit, & quadraginta annorum labores vna censura corruptit: publicus enim parricida ad superos expiatis noxis repentē euolauit; anachoreta superbus & alieni criminis sacrificator legus

legus
manth
ceret, a

IN ea
lorun
tatis p
eta in
quoda
cabat,
foribu
uerent
sustoll
plange
temflu
culum
mine g
seric a

SIM
EA
te
redu
rantia

legus censor Dei, ad Æacum, & Rhadamantum amandatus est, vbi sua scelera disceret, aliena ne censeret.

III.

PHARISÆI.

IN eadem naui versabatur improba Iudæa. *Luce 18.*
 eorum natio, præsertim qui falsam sibi pietatis personam sumebant, vt ille qui sua facta in templo per speciem precationis, Deo quodammodo exprobrabat, aut certè prædicabat, cum interim stantem in vltimis ædis foribus & sua conscientia, numinisque reuerentia confusum, nec lumina ad cælum sustollere audentem, sed pectus duntaxat plangentem, & sua scelera execrantem contemnit, abiecit, & quasi catharma & piaculum auersatus, hoc retulit à supremo numine gratiæ, vt gratia excussus illam concesserit à se damnato.

IV.

SIMON PHARISÆVS.

EAdem culpa Simonem Elephantiacum *Luce 7.*
 tenuisset, nisi errantem veritas in viam reduxisset, quando ipsam sapientiam ignorantia alligauit, vt qui nesciret, quæ fuerit, CCC 3 effectus

essetne Magdalena, à qua pedes suos con-
tingi, lacrimis irrorari, comis abstergeri, odo-
ribus & liquoribus pretiosis imbui, oscula
libari pateretur. Ita fit, vt duri moris & ori-
mortales ex præteritis factis æstimemus sta-
tum præsentem, & futurâ etiam vitæ rati-
onem in crimen vocemus, & condēnemus.

V.

IVDÆI.

EAdem censura innocentiam Christi, &
facta, quæ naturæ modum superabant,
populares pessimè interpretari, quâdo cum
resipiscentibus Zachæis, aut pœnitentibus
publicanis accumbebat gulonem & potio-
rem appellitabant, malisque artibus, & ma-
gicis carminibus fugam dæmonum, ægro-
rum curationes, sepulcorum in vitam redi-
tus adsignabant.

*Matth. II.**Mat. 10. 12.**Marc. 3.**Luc. 11.*

VI.

PAGANI DE CHRISTI-
anis.

EAdem improbitate malitia paganorum
Christianam in admirandis operibus
æstimabat potentiam, cum victam cerne-
ret naturam fateri, flammarum incendia fr-
gere, ferarum immanitatem subito man-
fuesce

fuesce
os Apo
effigian
dorata
des, &
imbec
ta, qu
ipforu
vim ex
cantat
ne vic
ignos

H
S
Ed
tas
amus
cauill
stes H
boru
tor,
crimi
reces
tis c
miser
remu

suescere, obiectos adorare, obmutescere suos Apollines, Delphica athena nil sonare, effigiatum aurum & argentum diffuere, adorata marmorum capita plecti, manus, pedes, & tota corpora prosterni, Deos ipsos imbecillitatē suam erubescere, & alia sexcēta, quæ non solum facultatem mundi, sed *passim in h. p.* ipsorum quoque Deorum, quibus litabant, *foris satis* vim exarmabant, hæc, inquam omnia in *horum apud* cantationes, & veneficia interpretabantur, *sarsana &* ne victam prodere superbiam, & errorem *alios,* agnoscere cogerebantur.

VII.

HELI SACERDOS.

Sed eo vsque progreditur humani prauitas ingenij, vti ne sanctos quidem videamus, in hac sibi parte satis constitisse aut cauisse. Optimus ille & magnus DEI MYSTES Heli, indulgentissimus aliorum improborum censor, iniquior alienæ vitæ æstimator, Annam sterilem doloris plenam, & lacrimis perfusam, atque ex intimis animi recessibus suspiria promentē, ac tacitis votis clamantem, mutisque labris numinis misericordiam implorantem, vti ebriam ac remulentam notauit.

Grauiſſimum autem in hoc censendi

CCC 4 yiii

vitio est, plerosque omnes iisdem maximè
laborare morbis, quos in aliis inesse suspi-
cantur; aut si prius exsortes fuere, in eodè
postea labi, vel etiam deteriores, quæ repri-
mendum esse de aliis iudicium insignitè do-
cent; Et rectè monet optimus disciplinæ
magister Seneca. *Fortasse vitium, de quo quere-
ris, in sinu inuenies, si te diligenter excusseris, non
merito in tuum ipsius sinum inspuere possis ac debe-
as, & quoties de alio succurrit improba cogitatio, di-
ces: hæc & ipse commisi.*

*De Benef.
lib. 7.*

Matth. 7.

Ad Rom. 2.

Neque hæc nostra est coniectura, sed ex
oraculo numinis & præconis ipsius maxi-
mi testata. *Nolite iudicare & non iudicabimini.*
in quo enim iudicio iudicaueritis, iudicabimini.
Et grauissimè Paulus: *Inexcusabilis es O homo,
omnis qui iudicas. In quo enim, alterum iudicas,
te ipsum condemnas, eadem enim agis quæ iudicas.*
En, cadē inquit, agis quæ iudicas? Ergo cum
te in suspicionem adulterii apud me voco,
labem adulterij admisi, cum te furem arbi-
tror, ego reus furti agor? cum sicarium pu-
to, ego parricida? & xii. tabularum legi-
bus pœnas dabo? nihil feci, nullius torum
violauimus, nullius corpus læsi, nihil auerti: hæc
æqua lex? æqua inquam & sancta. Sicut qui
*Prophetam in nomine Prophetæ suscipit, mercedem
Prophete accipit, ita qui alterum adulterij*
nomi

nomine, prauo & corrupto iudicio condemnatur, adulterij pœna plectetur. Debetur enim huic supplicium lege talionis, vt xii. tabularum quoque decretis sancitum est: *Si quis membra ruperit, talio esto.* Adulterij condemnas innocentem: talione (pœna adulterij) puniris. Sed latet & alia improbitas in hac censura: suo quisque pede metitur alterum, furiosus omnes putat furere. Quid est, quod tibi, cum virgo occurrit, incidat, nonariam & prostibulam esse? meliora melior de aliis cogitares: esto non sis, quem alterum putas; at olim fuisti, aut olim eris, aut certè vt sis, fieri potest. Egregie magnus ille Cassianus multa de vitiis disputat, & de peruerso iudicio narrat Machatis viri cætera sancti errorem.

VIII.

DE MACHATE.

Machates, inquit Cassianus, cum institueret nos neminem diiudicare debere: intulit tria fuisse in quibus discusserit, vel reprehenderit fratres: quod scilicet vnam sibi nonnulli paterentur abscindi: quod haberent in cellulis sagum: quod oleum benedicentes exposcentibus secularibus darent: & hac omnia se incurrisse dicebat. Nam egritudine tua morbi
 CCC 5 vna genus.

vua contrahens: tamdiu, inquit, eius languore distabui; donec tam doloris necessitate, quam seniorum omnium adhortatione compulsus abscindi eam permitterem. Cuius etiam infirmitatis obtentu, sagum quoque habere coactus sum. Oleum etiam benedicere & supplicantibus dare: quod præ omnibus execrabar: utpote iudicans illud ex magna curdis presumptione descendere: circumstantibus me repente secularibus multis, ita constrictus sum, ut aliter eos nullatenus euadere possem, nisi à me summa vi & obtestationibus extorquissent, ut ablato ab eis vasculo manum meam impresso crucis signaculo supponerem: itaque se credentes benedictionis oleum consecutos, tandem me aliquando relaxarunt. Quibus mihi manifestè compertum est, iisdem causis ac vitis monachum obligari: in quibus de aliis indicato præsumserit.

IX.
THEODOSIUS
minor.

*Seneca l.
2. de ira cap.
23. & 24.*

MEndosissimæ sunt suspiciones, & vel rarò, vel nunquam veræ, quæ tamen in vltima pericula multos præsertim in coniugio coniecerunt.

*Zonaras
Theophanes
MS. Glycas,*

Theodosius Magni imperatoris nepos, ingenio miti, probò & simplici, sed minus cauto, vana pomi suspicione ab Eudocia coniuge

inge Paulino nobilissimo & sanctissimo viro *Constanti-*
 dono missi, & vxorem à societate tori re- *nuo.*
 mouit, & illum extra omnem noxiam inter- *Manasses,*
 fici iussit. Quapropter optimus ille sacræ *Niceph.*
 disciplinæ Doctor Dorotheus, acerrimè in *Cedrenus,*
 hoc genus suspicandi, arbitrandi, iudicandi *vide Aulaz*
 inuehitur, cum in hæc verba scribit, vti ex *sanctam.*
cap. 16.
 Græco reddo.

X.

S. DOROTHEVS.

*Serm. 9. De**seipso & pa-*
triscum.

VERSATVS in communi religioso-
 rum, amabam ex obuui cuiusque ge-
 stu motuque de habiru animi coniectu-
 ram facere. Prætereuntem fortè cum
 hydria scæminam, nescio quo pacto obli-
 tus mei, oculis curiosius contemplatus,
 impuram Thaidem aliquam iudicaui. Ex
 quo subita religione tactus ad eximendum
 ex animo scrupulum, tanquam fera hau-
 sto veneno ad fontem properans, Ioannem
 inquam religiosissimum Abbatem. & : pa-
 ter, inquam, qui fit, vti ex aspectu & habitu
 corporis alterius, coniiciam de interiore
 statu mentis, & censeam vitam ipsius; quid
 est consilii? si, inquit Ioannes, ex ingenii
 & naturæ vitio, quod labore suo emen-
 dare studet asceta, fas non est arbitrari con-
 scienti.

scientiam ipsius, nonne erit nefas exvanissima suspicionis coniectura alterius mentem malè interpretari? proinde tibi auctor sum, ut nunquam te coniecturis huiusmodi committas. *Mendosa amissis, etiamre-
sta depravat.* Vanissimæ sunt, & perniciosissimæ suspensiones. Instructus ego hoc precepto, coniecturis meis adeò fidem omnem abrogavi, ut ex auctoritate cogitationum mearum ægre solem ipsum crederem esse solem. Nihil suspicionibus est pestilentius quæ si paululū in mente hæreant, inducunt nos ut credamus ea nos oculis tetigisse, quæ nunquam & nusquam facta sunt, aut fuerunt. Accipe ex Dorothei tabulis amplissimum dicti testem, in cuius cœnobio fuit, qui morbo suspicionum graviter laborabat, nec facilè poterat ullis rationibus ab animi sententia, quam semel imbiberat, deduci, siue æqua esset illa, siue iniqua, ita sensim ab architecto stropharum est depravatus.

XI.

MONACHVS SVSPICI-
osus.

Cvstos erat idem horti domestici, nō
baccæ

ex vi. baceæ aut poma furtim legeretur. Sanctissi-
 as men. mi quadragintadialis ieiunii ipsa parasceues
 auctor. religiosissima dies vix dum illuxerat, cum
 uiusce. ingressus viridarium intempestiuus obser-
 uator. videre sibi visus est ex religiosa fami-
 liam. lia collegam clam ficus carpere & vorare;
 rnicio. Ead: sanè luce ex more se ad cœlestem ag-
 oc præ. num in sanctissima Christi synaxi sumendū,
 m. nem. omnes pro sua quisque pietate, compone-
 onum. bant. Secutus ex occulto coniector suspici-
 m. esse. osus, innocentissimum iuuenem in suspici-
 entius. one, imo oculis, ut putabat, positum, &
 ucunt. e, quæ fertio ipso deprehensum notabat, an & ipse
 e, quæ quem ficus iam absumsisse crediderat, de
 at fue. Eucharistia percipienda cogitaret. Quem ut
 mplif. manus lauare vidit, rem factam se habere
 nobio. arbitratus, curriculò ad cœnobiarcham
 er la. properat, & anhelans: Pater, inquit, iste
 nibus. (certum indiget) hodie sub primam lu-
 erat. cem ingressus pomerium, ficus decerpfit, &
 a, ita. comedit, & iam ad sacrum Christi corpus
 epra. accipiendum accedere cogitat, prohibe ne-
 fas, & à sacris furem & comedonem arce.
 CL. Abit accusator. Antistes de atum magno
 cum sensu pietatis & religionis ad rem diui-
 nam cernit adesse, & iam accedentem ad a-
 ram, euocat, seorsumque percontatus, quid
 eo die designasset? perturbatus ille tam ino-
 pinata

pinata quæstione, vbi, inquit, Pater? Infecto, ait Abbas, hodie bene mane cum hortu ingressus es; quid illic fecisti? Percussus innocens tam accurata percontatione. Domine Pater, inquit, Ego hortu hodie nunquam vidi, nec domi nostræ fui, modo reuersus peregrè, nam ab Oeconoמו secundum vigilas illuc ad expediendum negotiū missus iam nunc reuenio. Locus porro quomandatus erat, haud paucis passuum millibus aberat. vnde ad ipsum prope punctum temporis summa celeritate recurrerat. Preses ergo Monasterij è citato curatore quærit, an aliquò illū, qui pauidus astabat, misisset; affirmanti & veniam precanti, quod id infcio Patre, tam importuno tempore fecisset, atque illius se vigiliis pepercisse excusanti, si dem habuit antistes, vtrumque sancta preceatione impertitū ad diuinum Christi epulum dimisit, & delatorē vanissima suspicione laborantē grauissimis verbis increpuit, & ab aris in illum diem proscripsit. Redemum diuina, sacrisq; ceremoniis rite perpetratis, coacto consilio ipse moderator Cœnobii magna vi lacrimarum profusa, quæ contigerant, exposuit, ac suspicioso delatore in reliquorum omnium cœtum adducto, grauissima oratione in impias incertissimarum

marum
eturas
ratoris
tam fo
accusat
à culp
arbitrū
ro leue
grauissi
placata
dia. qu
non pa
illos ze
test, &
Sec
de sed
culoru
propag
tur, &

ST

H
mum
picalen

marum suspicionum cogitationes & coniecturas inuectus, artes improbissimas veteratoris cacodæmonis aperuit, reliquos à tam fædo vitio omni ratione dehortatus, accusatorem pudore & rubore confusum à culpa expiauit. En tibi quo alienæ vitæ arbitrum pertraxerint laquei suspicionū. Raro leuem pariunt suspensiones risum, sæpius grauissimam indignationem, vltima & implacata odia, cædes familiarium & parricidia. quòd maximè inter coniuges historias non paucæ factum docent: quod enim inter illos zelotypia malum grauius cogitari potest, & quid illo inter eosdem vtitur?

Sed omnem vincit improbitatem Iudeæ secta latè sanè patens, & per longas sæculorum ætates ad vsque nostra tempora propagata, cum etiam rectè facta damnantur, & optimi à pessimis pessimè censentur.

XII.

STEPHANVS PRESbyter.

HVNE innocentiſſimum virum cen-
ſuit germanus frater, cum ob extre-
mum vitæ periculum & morbum ca-
pitalem iuſſu medentium carnibus vel-
ceretur.

*Isannes
Moschus in
prælo Spiriti
uali. cap. 48.*

ceretur. Audiamus Moschum rem commo-
dè narrantem. Abbas Ioannes cognomento
Molbas narrauit nobis de venerando sene
isto B. Stephano presbytero, quod cum ali-
quando iecur illius grauiter infirmaretur, ex
qua infirmitate, sancta illa anima migrauit
corpore, coegerunt illum medici carnem
manducare. Erat autem illi frater sæcularis
quidam, sed valdè religiosè & secundum
Deum viuens. Factum est autem cum car-
nes comederet presbyter, superuenit fra-
ter eius sæcularis, vidensque illum vefcen-
tem carnibus, scandalizatus est, & valde
contristatus, quod ex tanta abstinentia, at-
que continentia in extremo vitæ suæ tem-
pore ad comedendum carnes deuolutus
esset. Mox ergo in extasi factus, vidit quen-
dam dicentem sibi: quare sic de presbytero
scandalizatus es, quia illū carnibus vesci vi-
disti: Nescis quia necessitate compulsus, &
propter obedientiā hoc fecit? nempe pro-
pterea scandalizari non debuisti: si enim me-
rita & gloriam fratris tui videre cupis, re-
tro te conuerte, & vide. Conuersusque vidit
fratrem suum crucifixum cum Domino,
aitque ad eum is, qui illi apparuerat: Ecce
in qua gloria frater tuus est, Hæc Moschus;
Vnde intelligis verè monitos esse nos ab
optimo

optimo
abstine
Cruci
phanu
à Chris
per per
hil aliu
sum Cl

IV

P
Ere
gio
lenæ g
rio sep
immar
do ob
mone
lena q
Christ
quod c
nullum
ti scire
nit rati
ret.
condic
la infer

optimo veritatis arbitro D. Paulo, ne is qui abstinet, iudicet, aut condemnet comedentē. Cruci autem cum Christo fixum fuisse Stephanum hunc, vita ipsa Stephani docet, cum à Christi in cruce pendentis cogitatione semper penderet: Ego, inquit, die noctuque nihil aliud aspicio, nisi Dominum nostrum Iesum Christum in ligno pendentem.

XIII.

IVDAS ISCARIOTIS.

PEregre venerat cum discipulorum collegio Christus, Lazarum Marthę & Magdalene germanum quartum diem in conditorio sepulchri iacentem & olentem, remoto immani saxo, viuere iussit; reuixit toto mundo obstupefcente, & cum auctore vitę à Simone ad cenam inuitatus accubuit. Magdalena qua animi grati significatione tantum Christi Soteris beneficium reponeret dubia, quod optimum vitę & paupertatis magistrū nullum admittere precium auri, vel argenti sciret, officiosus tamen illius amor inuenit rationem, qua soteria domino persolueret. Arabicos liquores alabastrina gemma conditos, sub ipsum conuiuium velut ancilla infert, ad Christi caput accedit, fractaque

Ioan. 11.

DDD

pyxide

pyxide pretiosissimum imbrem in seruatoris
 ceruicem effundit, ex quo gratissimi odoris
 fragrantia per totam domum dilata, ingra-
 tum quoque Iudæ caput afflauit, qui iratus
 non solum ipse contra sanctissimam Magda-
 lenæ pietatem indignari, sed impiâ lingua e-
 tiam plerosque cæteros in societatem sceleris
 vocare; stultè nempe factum, inanem esse
 auri profusionem; potuisse trecentis denariis,
 hoc est triginta aureis, vnguentum vendere,
 & in egestes dispertiri. Quibus adeo omni-
 um animos indignatione sceleratissimus fur
 & latro accendit, *ut fremerent in illam*, imò
 in ipsum Christum, cui illa benignè fecerat
 ut necesse fuerit ipsam ab optimo patrono
 defendi, rectè, sapienter & piè ab illa factum
 esse: semper enim pauperum copiam qui-
 bus si vellèt, possent benefacere, habituros,
 sui se copiam breui nulli amplius facturum,
 quando per crucem ad patrem esset reuer-
 surus. En scelestum censorem optimè facta
 pessimè interpretantem, non minus ac ille
 qui dixit, *in templo quid facit aurum?* Et tu
 Iuda, nam ad te appello, quamuis impium
 iudicem, sed tanta causæ est æquitas, ut vel
 te Prætor non dubitem vincere, dummo-
 do mentem aduertas. Pauperibus vis tribui
 denarios: quis Christo magistro tuo omni-
 um egen-

Persius.

um egentissimo pauperior? inspicere stabulā,
& cunabula, in quibus primam lucis auram
haufit; recognosce ipsius vitam totam, me-
ministine ab illo dictum? *Valpes foueas habent, Luc. 2.*
& volucres nidos, filius autem hominis non habet
quo reclinet caput suum. Sed Iude exemplo mul-
ti hodie censent aliorum liberalitatem, cum
vel ad sacram templi suppellectilem, vel re-
ligiosa cœnobio aliquid conferunt; fuisse
eam pecuniam in Xenodochia & valetudi-
naria vtilius & sanctius impendendam. Cum
autem per ludum & iocum, in ventrem &
popinam & amphoras, auri vis ingens absu-
mitur, nemo est qui queratur. In eadem fa-
ce sunt, qui singularem aliorum pietatem,
hypocrisin appellant, preces irident, ieiun-
ia carpunt, frequentem diuinorum myste-
riorum vsurpationem, ne ipsi parum pij vi-
deantur, in reprehensionem vocant, perinde
quasi accusando aliorum religionem, suam
ipsi impietatem excusent.

Contra peruersum iudicandi censendiq;
mores alienos, vsum, certissimum amuletū
est, vt in tua conuertas conuersum viscera ferrū. Nō
vt corpus vulneres, sed mentis liberæ censu-
ram improbam coërceas; vt si tibi de altero
succurrat esse arrogantem, sibi nimium pla-
centē, impurum, auarum, sordidum, stolidū
DDD 2 & alia

& alia id genus, telum mox in te retorqueas, dicasque: Ego sum eiusmodi, ego is sum, qui alium esse iudico, quod de aliis vitium prædico, id mihi inest; ego insolens, qui mihi plus æquo sumo, qui mihi blandior, mihi arideo superbus, alieni appetens: et si ea essent, qua ille est libertate, in omne fas & nefas effusa quidquid vitij est, occultas sibi sedes in me fixisset. Et hoc vecordior peiôrque, quod neque in me videam mala, quæ aliis inesse coniecto.

XIV.

S. FRANCISCVS.

IN S. Francisci actis traditum meminimus, beatum virum, cui verè simplex oculus erat, qui neminem obliquè intuebatur, cum socio in itinere in centunculatum pauperem incidisse, comitemq; Francisco dixisse: quid si hic simulat inopiam, & diues est? Franciscus cum tam ægris auribus iudicantis, aut suspicantis potius sententiam accepisse, ut illi ex templo præciperet; abiret recta ad mendicum, & positus humi genibus veniam suspicionis orâret, in superq; nudum sua quam forebat, veste regeret. Tantum facinus iudica-

nit innocens Franciscus, alterius, innocen-
tiam in suspicionem vocare.

Nec facta quidem ipsa certam præstare a-
mussum alterius vel iudicandi, vel damnandi
docet S. Siluani Pontificis & S. Hieronymi
discipuli, exemplum.

*Petrus de
Natal. lib.
8. c. 10.*

XV.

S. SILVANVS.

ERat Siluanus hæreticorum terror, ac
pæne alter Hieronymus, eoque nomine
hostem veri, & architectum mendacij dæmo-
nem in se concitavit, qui ferre non poterat
Sabinianum errorum nouorum conditorem
& Siluano publico miraculo prostratum. Vt
ergo famam Sanctissimi Pontificis elideret,
os habitumque Siluani sumpsit, & ad hone-
stissimæ matronæ lectum noctu irrepens cœ-
pit illam ad adulterii flagitium inuitare. Illa
pudoris & officij legisque diuinæ memor, o-
pem Domesticorum in clamare, concurrente
familia affirmare Domina, ingressum esse
quempiam conclave suum, vestigarent om-
nes angulos. deprehensum infra lecticam
protrahunt, admotoque lumine cernunt &
credunt ipsum esse Siluanum Episcopum;
Querentibus quid tantum facinus tentare

DDD ; fit

sit ausus? Pseudosiluanus, verus dæmon-
 da quædam & digna suis sordibus effudit, se
 vocatum à Domina & ultro inuitatum. Quæ
 ad infamiam sancti viri & inuidiam augen-
 dam insidiator finxit. Fœmina porro recla-
 mante, & sexcenta in illum conuitia retor-
 quente, à seruis familiarib⁹ protrusus, & ver-
 beribus mulctatus in viam è domo est extur-
 batus. Postera luce, sceleris tētati rumore per-
 omnem v. bem dilato, populoq; in pontificē
 furente, dignum esse vltimo supplicio, di-
 numq; qui vlticib⁹ flammis viuus vidensq;
 concremetur. Miratus Siluanus mali artificis
 artes, quamuis sibi præclarè conscius, inno-
 censq; , tamē furori plebis ad tempus ceden-
 dū putauit, quod res artificio mali veterato-
 ris concinnata, à se non nisi cælesti suffragio
 posset dilui. Profect⁹ ergo ad asylum, D. Hiero-
 nymi inquam, quod Bethlemij est, sepul-
 chrum, supplex procumbens magistro opti-
 mo nō malus discipul⁹ causam suscipiendā
 defendendamq; commendauit. Vertente an-
 no, ciuis quidā Nazarenus cum sodalibus eo
 delatus vidit Siluanum ad S. Hieronymi ce-
 neres supplicante, illicoq; in illum telo ob-
 truncaturus incurrit, sed Episc. opem S. Hiero-
 ni. inclamante, alter retorto in se ferro occu-
 buit; atq; deinceps alter atq; tertius pari le-

tho oc-
 genti c-
 stigiati
 sa pop-
 rapitun-
 tumul-
 sum Si-
 cit. T-
 inferno
 pus, cu-
 mus in-
 cedere
 uanū e-
 mulier-
 quā ip-
 ri vter-
 profes-
 Siluan-
 um so-
 uiso su-
 vt inf-
 ctione
 in fun-
 rim H-
 ud à s-
 vt qu-
 peret
 ac Hi-

tho occidere. Quartus pro forib⁹ templi ingenti clamore turbas ciet, adesse Siluanū, prestigiatorē, sicariū, adulterum. Captus à furiosa populi fæce Pontifex, dum ad supplicium rapitur, palam spectantibus cunctis prodit è tumulto ipse S. Hieronymus, & dextra presum Siluanū è populi sequientis tumultu educit. Trahebatur eodē tempore occupata ab inferno hospite fæmina ad S. Hieronymi corpus, cui ipse præsens & spectabilis Hieronymus imperauit, vt ex aliena possessione mox cederet, & palam testaretur, quæcunq; in Siluanū esset molitus. Qui dicto citius deserta muliere, astitit alter Siluanus, tā vero similis, quā ipse mēdax erat, vti nemo posset arbitrari vter ver⁹ esset pōtifex, vel pseudosiluanus, professusq; eundē se esse, qui indutus specie Siluani, matronam Nazarethanā ad adulterium sollicitasset, eoq; se id animo fecisse, vt inuiso sibi Episcopo odium populi conflaret, vt infamia publica notat⁹ à sui muneris functione impediretur, vnaq; cum dicto vanus in fumū, & vanas euauit auras, tenente interim Hieronymo Siluanū & rogāte, ecquid aliud à se flagitaret? Siluan⁹ optimū ratus fore, vt quāprimū ex tot malis vitæ præsens eriperetur, petiit è custodia corporis expediri; ac Hieronymū ex oculis subductū post horā

discipulus Magistrum est sequatus. Quod
 populus spectans ad corporis reliquias acci-
 dens, veniam errori petiit, suumque pontifi-
 cem lætus Nazarethū reportauit, summaque
 veneratione coluit. Audin' lector, nec oculis
quamuis fidelibus semper credendum præstigi-
 is dæmonum (quod aliæ atque aliæ historiz
 docent) obnoxiiis. Nam eadem arte Dæmo-
 nis factum est, vti S. Henricus imperator in
 suspicionem coniceretur de violato à S. Ku-
 negunde imperatrice, & intacta coniuge, tho-
 ro. Sic enim de ea re apud Auctore compilati-
 onis chronologicæ, & Iac. Gretserū ad Cap.
 2. de vita S. Kunegundis scriptum memini-
 mus: *Auctore Diabolo, qui inuidebat eius virgini-
 tati, de crimine adulterij vehementer infamata est.*
*Callidus namq; Diabolus transfiguratus est in for-
 mam militis speciosi tribus diebus continuis mane ve-
 debatur pluribus exire de thalamo S. Kunegundis.*
 Hanc ergo infamiam & conceptam de se su-
 spicionem resignatæ virginitatis coacta, est
 sancta & illibata virgo exploratricibus fidei
 & virginitatis flammis, in accensis can-
 dentibusque ferramentis vomere-
 rum delere.